

Materiale til brug før og efter jeres besøg på Nationalmuseet

*Stemmer fra kolonierne
(ungdomsuddannelser)*

Introduktion (til læreren)

Inden I besøger Nationalmuseet for at deltage i forløbet *Stemmer fra kolonierne*, giver dette materiale jer mulighed for at forberede jer til besøget samt mulighed for at følge op på emnet efterfølgende.

Undervisningen på Nationalmuseet

I forløbet arbejder eleverne med dilemmaer centreret omkring forskellige skæbner i det tidligere koloniale system.

Vi starter med en introduktion til det koloniale system, merkantilisme og Danmarks rolle i dette. Derefter fokuserer vi på Vestafrika og de tidligere Dansk Vestindiske Øer og nogle af de skæbner, vi møder i udstillingen *Stemmer fra kolonierne*.

Med udgangspunkt i deres historier arbejder eleverne i grupper med dilemmaer som: retten til egen krop, retten til oprør og handlemuligheder i et system, som du ikke selv er herre over. Afslutningsvis fremlægger eleverne og der perspektiveres til nutiden.

Forløbet underbygger at eleverne kan:

- reflektere over hvordan fortiden, nutiden og fremtiden hænger sammen og at mennesker både er historieskabte og historieskabende.
- reflektere over hvordan historie kan anvendes til at forstå og løse nutidige problemstillinger.

Føropgaver

Eleverne kan som forberedelse se introfilmen *Europa koloniserer verden* og arbejde med arbejdsspørgsmålene, der giver eleverne baggrundsviden, som aktiveres i forløbet på museet.

De kan også se Nationalmuseets historiske morgen fra 2017, som markerede 100-årsdagen for salget af De Vestindiske Øer. I den fortæller seniorforsker Louise Sebro og seniorforsker Mille Gabriel om Danmarks kolonihistorie på De Vestindiske Øer i et historisk og nutidigt perspektiv. Der er ikke udarbejdet arbejdsspørgsmål til den historiske morgen.

Efteropgaver

I efteropgaven kan eleverne arbejde med politiprotokollen fra 1807, der behandler sagen mellem Anna Catherina og Louis Bretton. Som indgangsvinkel til kildeanalyse kan eleverne bruge arbejdsspørgsmålene.

Kilden er transskriberet af Gunnvor Simonsen, Saxo instituttet, Københavns Universitet og forkortet og navne fremhævet af Sarah Yigzaw, Nationalmuseet. I materialet forefindes både en forkortet og en uforkortet version.

Ønsker I at arbejde videre med Sara Malm og Wulf Joseph Wulf, er nogle af hans breve gengivet i bogen *Kultur møder – i dansk kolonihistorie* af Marianne Rostgaard Lotte Schou, udg. Gyldendal, 2010.

Føropgaver

Elevopgave 1: Europa erobrer verden

Se filmen *Europa koloniserer verden* og diskuter arbejdsspørgsmålene [Europa koloniserer verden](#)

- Hvad var katalysatoren for den europæiske kolonisering af verden?
- Hvorfor omlagde europæerne landbruget i kolonierne?
- Hvor hentede europæerne arbejdskraften fra?
- Hvor etablerede dobbeltmonarkiet Danmark-Norge handelsstationer og kolonier?

Efteropgaver

Elevopgave 1: Retssagen mellem Anna Catherina og Louis Bretton

På museet hørte I om retssagen mellem Anna Catherina og Louis Bretton. Men hvad har hovedpersonerne selv sagt? I politiprotokollen fra 1807 har I mulighed for at undersøge, hvad Anna Catherina, Louis Bretton og andre vidner har fortalt til politiet.

Arbejdsspørgsmål

- Hvem er vidnerne, hvad er deres status og hvad er deres indbyrdes relation?
- Undersøg vidnernes forklaringer og diskuter om vidneudsagnene er troværdige eller ej?

Politiretsprotokol 1807 forkortet version

1807-06-12

38.9.14. VILA. Christiansted Byfoged, Politiretsprotokoller
CC. Baron Lucas de Bretton Sr.

”Politimesteren fremlagde hans højvelbårenhed her. kammerjunker Lillenschjolds ordre af 5te dennes om dette forhørs holdelse tillige med den derudi ommeldte Frederiksted politiforhør, og derhos anmærkede at årsagen hvorfor dette forhør ej før var foretagen var fordi at mulatinden Anna Catherina først skulle hertil opbringes fra Frederiksteds fort. For retten fremstod nu den ommeldte mulatinde Anna Catherina som i følge af den i Frederiksted aflagt forklaring blev tilspurgt:

1 qv. På hvad måde er deponentinden bleven Baron Lucas de Bretton Srs. ejendom?

Rs. Det ved hun ikke, men hendes moder tilhørte før hr. Grüral De Wints moder.

2 qv. Hvor længe er det siden at hendes herre lod hende barskære og i hvad anledning skete dette?

Rs. Det var 3 måneder tid før end helligdagene at det skete, og på grund som anført i Frederiksted politiforhør. Hendes hoved blev alene raget. Dette skete i hendes ejers hus her i byen og var hendes ejerinde på samme tid til stede i huset. Den som ragede hende var en negerdreng Joe tilhørende Baronen og var ingen tilstede uden nogle små børn. Baronen sagde ikke videre end at han kaldte på Joe og befalet denne at rage deponentinden.

3qv. Hvor ofte har Baron Lucas de Bretton Sr. forlangt af deponentinden at have legemlig omgang med hende?

Rs. Ofte, hvor mange gange ved hun ej. Årsagen hvorfor hun ej ville have med sin herre at bestille var at hun vidste at hendes frue da ville ilde begænge hende og ville hun lige såvel ilde beegnes af hendes herre som frue.

4 qv. Kan hun opgive noget bevis for sig foregiveness rigtighed?

Rs. Ja deponentindens moder og grandmoder ved da baronen har henvendt sig til disse i den omspurte anledning.

5 qv. Når var det at deponentindens ejer lod deponentinden bryster brænde med et lys og var det samme tid som hendes hoved blev barberet?

Resp. Det var nogle dage efter at deponentinden var barberet og hændte det at hendes herre om aftenen da hun bragte lyset ind til ham forlangte af hende at sove hos sig, hvilket deponentinden nægtede, hun blev derpå sendt ned i huset efter opium til hendes herre som havde tandpine, og denne kom straks efter, rev hendes særk i stykker og udtog hendes højre bryst og brændte samme med lyset. Som han sagde fordi hun ej kom betimelig med opiumet men som deponentinden er vis på var fordi hun ej ville sove hos ham.

6te qv. Var der nogen tilstede og så dette eller ved at sådant passerede?

Resp. Der var ingen tilstede.

7de qv. Hvad hændtes deponentinden på plantagen Envy natten førend hun om morgenen blev bragt til Frederiksted fort?

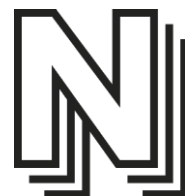
Resp. Hun blev lagt i jern inde i huset, men blev ellers ikke mishandlet.

8de qv. Er hendes frue bevist om at hendes herre har villet haft legemlig omgang med hende.

Resp. Hun har været sagt sådant af deponentindens moder, hvilket skete en gang i sidste år og formeld deponentinden blev raget i anledning af at hendes herre havde sendt bud og kaldt hende til sig i Cudjoe hus i gården, i hvilken anledning hun løb bort og blev næste dag hjembragt da hendes moder der bragte hende hjem fortalte deponentindens frue årsagen hvorfor hun var løben bort, men denne sagde at hun ikke troede det.

Omstændelig forklarede deponentindens det at være tilgået således: nemlig at om morgenen sendte deponentindens herre Cudjo tilhørende og sagde at hun skulle møde sin herre i Cudjos hus i gården om aftenen hvortil deponentinden svarede at sådant kunne hun ikke gøre. Om eftermiddagen samme dag var hendes frue indbudt til thevandsselskab, og kom da bud efter deponentinden om at komme hjem og give sin herre et håndklæde, hun gik hjem og da hun kom op i huset spurgte hendes herre hende hvorfor hun ikke ville møde ham i Cudjos hus, hvortil hun svarede at hun ikke truede da hun var bange hendes frue skulle få det at vide. Han tog der på et del af en hængemåtte og dermed sammentrak deponentindens hals med straks lod hende gå, da hun gik tilbage til sin frue, men denne sagde hun kunne gå hjem igen, da hun ikke behøvede hende.

Deponentinden var bange for at gå hjem, og desårsag gik til sin moder hvor hun sov den nat men næste dags morgen bragte hendes moder hende hjem som omforklaret.

Deponentinden videre forklarede at hun ofte har været slaget uden årsag, hvilket alt hun har regnet til at være forårsaget fordi hun ej ville have med sin herre at bestille.

9de qv. Har deponentinden ikke ved opsætsighed og uartighed selv forårsaget at hun er bleven straffet som omforklaret?

Rs. Hun har hverken forsømt sit arbejde, ej heller været impertinent, kun sagde hun da hun blev taget ud af dette fort for at bringes til Vestenden at hun ikke ville arbejde i marken og at det var bedre hun blev solgt, hvilket deponentinden sagde til hendes frue.

Baron Lucas de Bretton Sr.:

1. sv. Har deponenten ladet Anna Catherinas hoved rage og hvorfor.

Rs. Ja! Anna Catherina og en anden negerinde Frederica blev klippede på grund af at de var fulde af lus og besmittede deponentens børn dermed. En gammel mulatinde navnlig Maria som er i deponentens hus gjorde deponenten opmærksom på dette og det var årsagen at de blev klippede.

2qv. Har deponenten ikke engang med et lys brændt Anna Catherina bryst og i hvad anledning skete det?

Rs. Deponenten benægter Anna Catherina forgivende som urigtig og usandfærdigt. Herefter forklarer baronen at grunden til at han har ladet Anna Catherina indsætte i fortet for senere at sætte hende til markarbejde er at hun ikke har passet sit arbejde som husnegerinde, og at hun har løjet om, at hun er gået ind i et negerhus – selvom han selv har set det. Hun vedbliver at være impertinent. Nægter at have anmodet Anna Catherina om at "lægge" sig hos ham.

1807-06-18

Baronen fremstiller sin datter Elise, som han hævder, at Anna Catherina har skoldet. To læger møder som erklærer at Elise har mærker.

Fru baronesse Maria Charlotte de Bretton gift med Bretton Sr.: Bekræfter sin mand. Hele pointen er nu at Anna Catherina ikke vil bede om nåde, som hun ville have fået hvis hun havde bedt om det. Hun erkender at Anna Catherinas moder har sagt hende at baronen ville have omgang med Anna Catherina, men svarede at det var en åbenbar løgn, hvilket deponentinden vidste af omstændighederne, og for at vise at hun intet brød sig om sådant urigtigt foregivende, sagde hun til Anna Catherinas moder at hun kunne sige til denne, at hun intet havde imod

Anna Catherina opfyldte baronens forlangende.

Frimulatinden Maria Magdalena Printz: Bekræfter baron & baronesse.

1807-06-14

Joe, tilhørende baronen: har ikke hørt om baronen intentioner.

Negerinden Farony Elisabeth, født her, ved ikke sin alder, døbt i den danske kirke, tilhørende kaptajn Robinson.

Deponentinden er Anna Catherina moder, men hvor gammel Anna Catherina er ved deponentinden ikke. Deponentinden var meget ung på den tid Anna Catherina blev født.

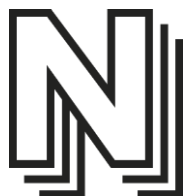
Anna Catherina har været hos hendes frue, og deponentinden har for det meste været på landet, men hun har aldrig hørt noget ondt om Anna Catherina.

Deponentinden ved ikke at Anna Catherina har været maron flere end 2de gange. Den første gang var omtrent i midten af forrige år.

En søndag deponentinden havde været i byen for at gå i kirke, da deponentinden kom fra kirken kom Anna Catherina til deponentinden grædende, og da deponentinden spurgte hende hvorfor hun græd svarede hun at hendes frue var ude at drikke the og havde denne [baronen] kaldt hende hjem. Da hun kom hjem spurgte baronen hende hvorfor hun ikke havde gjort hvad negeren Joe havde bragt hende budskab om at gøre, nemlig at komme til Joes negerhus i gården og der lade baronen sove hos sig, og da hun intet dertil svarede havde baronen spurgt Joe om han ikke havde bragt budskabet, hvortil Joe svarede: Jo at han havde forrettet ærinde, men at Anna Catherina havde nægtet at opfylde begæringen. I denne anledning havde baronen ilde begejstret Anna Catherina som den årsag løb tilbage til sin fru i the selskabet, men da denne sagde at hun kunne gå hjem, blev hun bange og kom til deponentinden.

Deponentinden rådede da Anna Catherina at bide med at gå hjem til sådan tid at baronessen var hjemme, men da dette ikke tog sted førend efter kl. 8, som deponentinden kunne se fra det hus i Frigottet, hvor hun opholdt sig og hun var bange for at Anna Catherina skulle blive taget af patruljen som tager en hver neger efter kl. 8, som gå uden pas, blev Anna Catherina hos deponentinden til næste morgen, da deponentinden bragte hende hjem kl. 8 omtrent og sagde da baronessen om ikke deponentinden kunne sige hende hvorfor Anna Catherina løb bort, hvortil deponentinden svarede at baronen havde slået hende.

Baronessen sagde da at hun havde hørt det, og des årsag spurgte baronen hvorfor han slog hende, hvortil baronen havde sagt at det var på grund af et håndklæde hun ej kunne finde.

Baronessen sagde, at hun vidste at Anna Catherina troede at baronen ønskede at sove hos hende, og at hun nemlig baronessen ikke havde derimod og at hun for guds skyld kunne gøre det.

Årsagen til den anden maronløben var "at hendes herre havde frataget hende alle hendes klæde, så hun kun havde en "Brown" kort trøje og skjorte på. Støtter i øvrigt Anna Catherina forklaring.

"Qv 14. Rs. Deponentinden ved alene at en gang i forrige år passerede deponentinden selv baronens hus, da hun af denne blev opkaldt og anmodet om (ikke) at formene sin datter tilladelse til at sove hos ham. Deponentinden refuserede dette, men baronen vedblev sin begæring, og sagde at dersom han intenderede at gå bort ville han når sådant skete give Anna Catherina sin frihed. En anden gang nogen tid efter da deponentinden gik ned ad gaden kaldte baronen deponentinden ind i negeren Joes værelse i sin gård og der igentog begæringen, men deponentinden refuserede atter at gøre det, sigende at dersom baronessen fik det at vide ville hun straffe Anna Catherina for hårdt derfor. Baronens sagde da at han ville afværge at baronessen ej skulle få det at vide m.m. men deponentinden vedblev sin nægtelse." Derefter siger baronen at han vil tale med deponentinden i hendes søster, Magdalena Summers hus, hvorfor hun holder sig væk, men hører at baronen har indfundet sig og spurgt efter hende.

1807-06-30

Magdalena Summer, frimulatinde, er ikke søster, men har levet i naturligt ægteskab m. Farony Elisabeths broder. Hun bekræfter at baronen har været i hendes hus og spurgt efter Farony. Summer forklarer at Elisabeth fortælle hende om baronens ærinde, som var "at hun (ikke) skulle formene sin datter Anna Catherina at sove hos sig, hvilket hun ikke ville"

1807-07-04

Der fremlægges rapport fra betjentene om Anna Catherinas opførsel da hun bringes til fortet samt andre breve alt på baronens foranledning.

Mary, tilhørende Magdalena Summer: Bekræfter Summers forklaring om at baronen har været og spørger efter Farony.

Endelig vejes den kæde som Anna Catherina har haft på. Den vejer 8 1/2 pund og er "56 bred og 6 3/4 alen lang".

Politimester Mouritzen

Ordforklaring

Deponent – person der afgiver forklaring for retten

Begænge – behandle

Beegne- behandle

Impertinent – uforskammet

Maron – bortløbet

Bie – vente

Rage – barbere

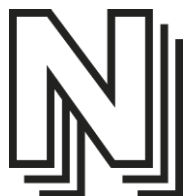
Formene – nægte

Intenderede – have til hensigt

Afværge – hindre

Befænge – smitte

(...) udeladt eller ikke læsbart i oprindelig kilde

Politiretsprotokol 1807 uforkortet version

1807-06-12

38.9.14. VILA. Christiansted Byfoged, Politiretsprotokoller
CC. Baron Lucas de Bretton Sr.

”Politimesteren fremlagde hans højvelbårenhed her. kammerjunker Lillienschjolds ordre af 5te dennes om dette forhørs holdelse tillige med den derudi ommeldte Frederiksted politiforhør, og derhos anmærkede at årsagen hvorfor dette forhør ej før var foretagen var fordi at mulatinden Anna Catherina først skulle hertil opbringes fra Frederiksteds fort. For retten fremstod nu den ommeldte mulatinde Anna Carthrina som i følge af den i Frederiksted aflagt forklaring blev tilspurgt:

1 qv.

På hvad måde er deponentinden bleven Baron Lucas de Bretton Srs. ejendom?
Rs. Det ved hun ikke, men hendes moder tilhørte før hr. Grüral De Wints moder.

2 qv. Hvor længe er det siden at hendes herre lod hende barskære og i hvad anledning skete dette?

Rs. det var 3 måneder tid førend helligdagene at det skete, og på grund som anført i Frederiksted politiforhør. Hendes hoved blev alene raget. Dette skete i hendes ejers hus her i byen og var hendes ejerinde på samme tid til stede i huset. Den som ragede hende var en negerdreng Joe tilhørende Baronen og var ingen tilstæde uden nogle små børn. Baronen sagde ikke videre end at han kaldte på Joe og befalet denne at rage deponentinden.

3qv. Hvor ofte har Baron Lucas de Bretton Sr. forlangt af deponentinden at have legemlig omgang med hende?

Rs. Ofte, hvor mange gange ved hun ej. Årsagen hvorfor hun ej ville have med sin herre at bestille var at hun vidste at hendes frue da ville ilde begænge hende – og ville hun lige såvel ilde beegnes af hendes herre som frue.

4 qv. Kan hun opgive noget bevis for sig foregivens rigtighed?

Rs. Ja deponentindens moder og grandmoder ved da baronen har henvendt sig til disse i den omspurgte anledning.

5 qv. Når var det at deponentindens ejer lod deponentindens bryster brænde med et lys og var det samme tid som hendes hoved blev barberet?

Resp. Det var nogle dage efter at deponentinden var barberet og hændte det at hendes herre om aftenen da hun bragte lyset ind til ham forlangte af hende at sove hos sig, hvilket deponentinden nægtede, hun blev derpå sendt ned i huset efter opium til hendes herre som havde tandpine, og denne kom straks efter, rev hendes særk i stykker og udtog hendes højre bryst og brændte samme med lyset. Som han sagde fordi hun ej kom betimelig med opiumet men som deponentinden er vis på var fordi hun ej ville sove hos ham.

6te qv. Var der nogen tilstede og så dette eller ved at sådant passerede?

Resp. Der var ingen tilstede.

7de qv. Hvad hændtes deponentinden på plantagen Envy natten førend hun om morgenen blev bragt til Frederiksted fort?

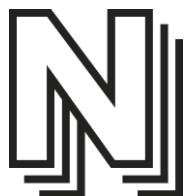
Resp. Hun blev lagt i jern inde i huset, men blev ellers ikke mishandlet.

8de qv. Er hendes frue bevist om at hendes herre har villet haft legemlig omgang med hende.

Resp. Hun har været sagt sådant at deponentindens moder, hvilket skete en gang i sidste år og formeld at deponentinden blev raget i anledning af at hendes herre havde sendt bud og kaldt hende til sig i Cudjoe hus i gården, i hvilken anledning hun løb bort og blev næste dag hjembragt da hendes moder der bragte hende hjem fortalte deponentindens frue årsagen hvorfor hun var løben bort, men denne sagde at hun ikke troede det.

Omstændelig forklarede deponentinden det at være tilgået således: nemlig at om morgenen sendte deponentinden herre Cudjo tilhørende og sagde at hun skulle møde sin herre i Cudjos hus i gården om aftenen hvortil deponentinden svarede at sådant kunne hun ikke gøre. Om eftermiddagen samme dag var hendes frue indbudt til thevandsselskab, og kom da bud efter deponentinden om at komme hjem og give sin herre et håndklæde, hun gik hjem og da hun kom op i huset spurgte hendes herre hende hvorfor hun ikke ville møde ham i Cudjos hus, hvortil hun svarede at hun ikke turde da hun var bange hendes frue skulle få det at vide. Han tog der på et del af en hængemåtte og dermed sammentrak dep.ds. hals med straks lod hende gå, da hun gik tilbage til sin frue, men denne sagde hun kunne gå hjem igen, da hun ikke behøvede hende.

Deponentinden var bange for at gå hjem, og desårsag gik til sin moder hvor hun sov den nat men næste dags morgen bragte hendes moder hende hjem som omforklaret. Deponentinden videre forklarede at hun ofte har været slaget uden

årsag, hvilket alt hun har regnet til at være forårsaget fordi hun ej ville have med sin herre at bestille.

9de qv. Har deponentinden ikke ved opsætsighed og uartighed selv forårsaget at hun er bleven straffet som omforklaret?

Rs. Hun har hverken forsømt sit arbejde, ej heller været impertinent, kun sagde hun da hun blev taget ud af dette fort for at bringes til Vestenden at hun ikke ville arbejde i marken og at det bar bedre hun blev solgt, hvilket deponentinden sagde til hendes frue.

10de qv. Hvad har foranlediget hende at sige i politiforhøret i Frederiksted at hendes herre klædte hende nøgen af da han brændte hendes bryst?

Rs. Det må være en misforståelse som er indløbet, da tingen er tilgået som nu omforklaret. Demitteret til videre, efter at hun havde forklaret at den her i retten tilstedeværende kæde, blok og lås var den samme som hun havde på sig og arbejde med på plantagen Envy.”

Baron Lucas de Bretton Sr.:

1. qv. Har deponenten ladet Anna Catherina hovede rage og hvorfor.

Rs. Ja! Anna Catherina og en anden negerinde Frederica blev klippede på grund af at de var fulde af lus og besmittede deponenten børn dermed. En gammel mulatinden navnlig Maria som er i deponentens hus gjorde deponenten opmærksom på dette og det var årsagen at de blev klippede.

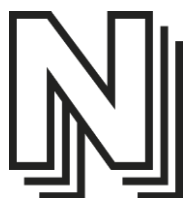
2qv. Har deponenten ikke engang med et lys brændt Anna Catherinas bryst og i hvad anledning skete det?

Rs. Deponenten benægter Anna Catherina forgivende som urigtig og usandfærdigt. Herefter forklarer baronen at grunden til at han har ladet Anna Catherina indsætte i fortet for senere at sætte hende til markarbejde er at hun ikke har passet sit arbejde som husnegerinde, og at hun har løjet om, at hun er gået ind i et negerhus – selvom han selv har set det. Hun vedbliver at være impertinent. Nægter at have anmodet Anna Catherina om at ”lægge” sig hos ham.

Fru Maria de Wint, planteren John De Wints kone.

1807-06-18

Baronen fremstiller sin datter Elise, som han hævder, at Anna Catherina har

skoldet. To læger møder som erklærer at Elise har mærker.

Fru baronesse Maria Charlotte de Bretton gift med Bretton Sr.: Bekræfter sin mand. Hele pointen er nu at Anna Catherina ikke vil bede om nåde, som hun ville have fået hvis hun havde bedt om det.

Hun erkender at Anna Catherinas moder har sagt hende at baronen ville have omgang med Anna Catherina, men "svarede at det var en åbenbar løgn, hvilket deponentinden vidste af omstændighederne, og for at vise at hun intet brød sig om sådant urigtigt foregivende, sagde hun til Anna Catherinas moder at hun kunne sige til denne, at hun intet havde imod Anna Catherina opfyldte baronens forlangede."

Frimulatinden Maria Magdalena Printz: Bekræfter baron & baronesse.

Der er et par andre som bekræfter historien.

1807-06-23

Frimulatinden Kirstine Schandorf, frigivet af baronens kones mormoder, født på St. Thomas, bekender sig til brødre menigheden:

1. qv. rs. Anna Catherina er deponentindens datterdatter og hun have følgelig kendt hende siden hun blev født.

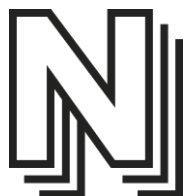
3 qv. Rs. Hun ved intet ondt om Anna Cathrine medtagen det at hun har løbet bort, hvilket er sket fordi at hendes herre baronen ville ligge hos hende som hun ej ville tillade ham. - Anna Catherina er langt fra at være impertinent eller grov.

4 qv. Rs. Herom (...) vidnet sig til sin forrige forklaring og har Anna Catherina været bort med deponentindens vidende 3de gange.

5 qv. Rs. Hun er engang bleven straffet, men dette blev sagt var fordi hun havde skoldet en af sin herres børn.

6 sv. Rs.: Grevinde Rantzoqs har ladet Anna Catherina hjembringe engang. Da hun havde været borte en eller to måneder. Hvor længe kan deponentinden nu ikke erindrere, og blev hun hjemsendt en nytårsdag.

En anden gang var Anna Catherina bort en nat, og det i anledning af at baron Lucas var ene hjemme og ville ligge hos hende, men næste morgen blev hun hjembragt af hendes moder. Dette er den gang som Anna Catherine selv forklarer.

Den tredje gang er hun så at sige ikke maron fordi hun skulle have prygl og hen til Jeanette, som straks bragte hende tilbage igen.

8. Rs. Engang for længe siden kom Anna Catherina til deponentinden og grædende og klagede over at baron Lucas have ladet hendes hår afklippe. Alt håret var afskåret og deponentinden gav hende et tørklæde at binde om sit hoved. Hvorfor baronen gjorde dette ved deponentinden ikke, men deponentinden spurgte Anna Catherina hvorfor hun var klippet, hvortil hun svarede at baronen havde sagt at hun havde lus. Anna Catherina er ikke befængt med lus og sov hun desuden ikke nær ved baronens børn så at hun ikke under nogen omstændigheder kunne befænge disse. Om nogen anden af baronens slavinder på samme tid ligeledes blev klippet ved hun ej. Herefter fortæller hun hvad hun ved om Anna Catherina fængsling og senere ophold på pl. hvor hun bl.a. fik kærrepisk.

"Qv. 14. Rs. Baron Lucas de Bretton Sr. har henvendt sig til deponentinden selv med anmodning at han ville formene sin datter til at sove hos sig, men deponentinden svarede at sådant kunne hun ikke gøre, thi i fald baronessens opdagede det, ville hun mishandle Anna Catherina og dennes gråd og klager ville da falde på deponentinden Men deponentinden rådede baronen at henvende sig selv til Anna Catherina nogen tid efter kom baronen til deponentinden og fortalte at han havde talt til Anna Catherina men at denne ikke ville indvilge hans begæring, da baronessen var hendes gudmoder og følgelig ikke kunne gøre det.

Det skete på en tid da deponentinden boede i baronens gård i et negerhus, hvorfra hun flyttede på grund at baronen selv behøvede negerværelset hvor udi deponentinden logerede. Siden efter har baronen engang været hos i deponentindens bolig i frigottet, og der atter sagt at Anna Catherina ikke ville ligge hos ham, og sagde hende tillige at han ville straffe hende hårdelig dersom hun ikke indvilgede hans begæring. På de gange baronen har således talt til deponentinden har der ingen været nærværende som har hørt det. Og ved ikke dept. at opgive nogen som har set baronen hos hende i frigottet.

Hun ved ikke om baronen har straffet Anna Catherina siden hun ikke ville lade ham ligge hos sig, men han har ofte slagtet Anna Catherina under påskud af at hun havde forsømt at bringe vand eller håndklæde m.m. som deponentinden antager at være straf for Anna Catherina uvilje til at lade baronen ligge hos sig. Anna Catherina har vist hendes sit bryst og sagt at baronen har brændt det.

18 Qv. Sagde ikke deponentinden til baron Lucas da denne anmodede hende om

at tale til Anna Catherina som forhen forklaret, at Anna Catherina var for ung?

Rs. Jo hun har sagt det, men baronen svarede at hendes bryster begyndte at vokse og at han (...) at få hendes mødom"

Frinegerinde Jeanette døbt Jane, født på St. Christopher: Ved ikke meget, men har hørt at Anna Catherina er impertinent.

1807-06-14

Joe, tilhørende Baronens: har ikke hørt om baronens intentioner.

Negerinden Farony Elisabeth, født her, ved ikke sin alder, døbt i den danske kirke, tilhørende kaptajn Robinson.

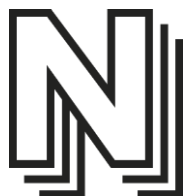
Deponentinden er Anna Catherina moder, men hvor gammel Anna Catherina er ved deponentinden ikke. Deponentinden var meget ung på den tid Anna Catherina blev født.

Anna Catherina har været hos hendes frue, og deponentinden har for det meste været på landet, men hun har aldrig hørt noget ondt om Anna Catherina. Deponentinden ved ikke at Anna Catherina har været maron flere end 2de gange.

Den første gang var omtrent i midten af forrige år. En søndag deponentinden havde været i byen for at gå i kirke, da deponentinden kom fra kirken kom Anna Catherina til deponentinden grædende, og da deponentinden spurgte hende hvorfor hun græd svarede hun at hendes frue var ude at drikke the og havde denne [baronen] kaldt hende hjem.

Da hun kom hjem spurgte baronen hende hvorfor hun ikke havde gjort hvad negeren Joe havde bragt hende budskab om at gøre, nemlig at komme til Joes negerhus i gården og der lade baronen sove hos sig, og da hun intet dertil svarede havde baronen spurgte Joe om han ikke havde bragt budskabet, hvortil Joe svarede: Jo at han havde forrettet ærindet, men at Anna Catherina havde nægtet at opfylde begæringen. I denne anledning havde baronen ilde begejnet Anna Catherina som desårsag løb tilbage til sin fru i the selskabet, men da denne sagde at hun kunne gå hjem. Blev hun bange og kom til deponentinden.

Deponentinden rådede da Anna Catherina at bie med at gå hjem til sådan tid at baronessen var hjemme, men da dette ikke tog sted førend efter kl. 8, som deponentinden kunne se fra det hus i Frigottet, hvor hun opholdt sig og hun var bange for at Anna Catherina skulle blive taget af patruljen som tager en hver neger efter kl. 8, som gå uden pas, blev Anna Catherina hos deponentinden til

næste morgen, da deponentinden bragte hende hjem kl. 8 omtrent og sagde da baronessen om ikke deponentinden kunne sige hende hvorfor Anna Catherina løb bort, hvortil deponentinden svarede at baronen havde slået hende. Baronessen sagde da at hun havde hørt det, og desårsag spurgte baronen hvorfor han slog hende, hvortil baronen havde sagt at det var på grund af et håndklæde hun ej kunne finde. Baronessen sagde, at hun vidste at Anna Catherina troede at baronen ønskede at sove hos hende, og at hun nemlig baronessen ikke havde derimod og at hun for guds skyld kunne gøre det. Årsagen til den anden maronløben var "at hendes herre havde frataget hende alle hendes klæde, så hun kun havde en "Brown(?) kort trøje og skjorte på"

Støtter i øvrigt Anna Catherinas forklaring.

Qv 14. Rs. Deponentinden ved alene at en gang i forrige år passerede deponentinden selv baronens hus, da hun af denne blev opkaldt og anmodet om (ikke) at formene sin datter tilladelse til at sove hos ham. Deponentinden refuserede dette, men baronen vedblev sin begæring, og sagde at dersom han intenderede at gå bort ville han når sådant skete give Anna Catherina sin frihed. En anden gang nogen tid efter da deponentinden gik ned ad gaden kaldte baronen deponentinden ind i negeren Joes værelse i sin gård og der igentog begæringen, men deponentinden refuserede atter at gøre det, sigende at dersom baronessen fik det at vide ville hun straffe Anna Catherina for hårdt derfor. Baronen sagde da at han ville afværge at baronessen ej skulle få det at vide m.m. men deponentinden vedblev sin nægtelse." Derefter siger baronen at han vil tale med deponentinden i hendes søster, Magdalena Summers hus, hvorfor hun holder sig væk, men hører at baronen har indfundet sig og spurgt efter hende.

1807-06-25

Nu forhøres Anna Catherinas lillesøster.

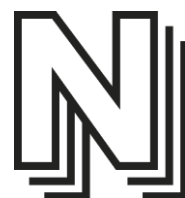
1807-06-27

Grevinde Rantzow forhøres: Ved ikke noget

Baronessens mor: Bekræfter Anna Catherina som uartig mv.

1807-06-30

Magdalena Summer, frimulatinde, er ikke søster, men har levet i naturligt ægteskab med Farony Elisabeths broder. Hun bekræfter at baronen har været i hendes hus og spurgt efter Farony. Summer forklarer at Elisabeth fortæller hende om baronens ærinde, som var "at hun skulle formene sin datter Anna Catherina at sove hos sig, hvilket hun ikke ville"

1807-07-04

Der fremlægges rapport fra betjentene om Anna Catherinas opførsel da hun bringes til fortet samt andre breve alt på baronens foranledning.

Mary, tilhørende. Magdalena Summer: Bekræfter Summers forklaring om at baronen har været og spørger efter Farony.

Endelig vejes den kæde som Anna Catherina har haft på. Den vejer $8 \frac{1}{2}$ pund og er "56 bred og $6 \frac{3}{4}$ alen lang".

Politimester M Mouritzen

